

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Vejledning om korttidsstilladelser til vandindvinding

Vejledning nr. 35

Juli 2019

Redaktion: Miljøstyrelsen

Tekst: Tanja Møllegaard Løvgren

ISBN: 978-87-7038-086-7

Vejledning om korttidsstilladelser til vandindvinding

Indledning

1.1 Hjælpepakken til landbruget og tørkesituationen i 2018

Sommeren 2018 var ekstraordinært tør og varm, hvilket havde alvorlige konsekvenser for dansk landbrug. Regeringen (Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik derfor en aftale, der indeholdt en række initiativer for at afhjælpe landbrugets tab som følge af tørken. Det Radikale Venstre tiltrådte efterfølgende aftalen. Aftalen samt initiativbeskrivelsen kan findes her: [Hjælpepakken til landbruget af 28. september 2018](#)

Et af initiativerne var at se på mulighederne for hurtigere sagsbehandlingstider i forbindelse med ansøgninger om korte vandindvindingstilladelser i fremtidige tørkesituationer under forudsætning af, at hensynet til miljø og natur kunne opretholdes i overensstemmelse med direktivmæssige forpligtigelser.

Mange landbrug havde behov for at vande mere, end de kunne i henhold til deres gældende vandindvindingstilladelse, og nogle landbrug oplevede i den forbindelse lange sagsbehandlingstider i kommunerne, når de søgte om tilladelse til at øge vandindvindingen.

Miljø- og Fødevarerministeriet har således i vandindvindingsbekendtgørelsens kapitel 3 ([Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning, BEK. nr. 470 af 26/04/2019](#)) indsat nye forenklede sagsbehandlingsregler om korttidstilladelser ved ekstraordinære vejr-situationer. Reglerne skal sikre hurtigere sagsbehandlingstider ved udstedelse af vandindvindingstilladelser i tørkeperioder. Korttidstilladelser drejer sig udelukkende om en forøgelse af mængden i forhold til den eksisterende tilladelse, og det er således en forudsætning, at der allerede er givet en endelig vandindvindingstilladelse. De væsentligste ændringer i bekendtgørelsen er følgende:

- Færre krav om oplysninger i forbindelse med ansøgningen
- Ingen krav om offentlig annoncering i forbindelse med behandlingen af sagen
- Præcisering af mulighed for parallel høring af berørte myndigheder
- Færre krav til indholdet af afgørelsen
- Krav om offentliggørelse af afgørelse på hjemmeside

Denne vejledning understøtter vandindvindingsbekendtgørelsens nye procedureregler for korttidstilladelser. Det vurderes, at kommunerne med den rette planlægning i ukomplicerede sager i mange tilfælde bør kunne holde sagsbehandlingstiden i forbindelse med korttidstilladelser på under 2 uger, hvilket vil sikre den enkelte landmand en hurtig afklaring i forhold til, om der kan gives en vandindvindingstilladelse.

1.2 Formål, målgruppe og afgrænsning

Målgruppen for vejledningen er kommunerne. Formålet med vejledningen er at beskrive de nye procedureregler for udstedelse af korttidstilladelser, herunder hvornår de finder

anvendelse, og hvordan de adskiller sig fra de eksisterende sagsbehandlingsregler om foreløbige og endelige vandindvindingstilladelser.

Hensigten er at give kommunerne et udgangspunkt for at forberede og gennemføre sagsbehandlingen. Gennem kommunernes eksisterende administration på vandforsyningsområdet og som følge af kommunernes generelle viden om lokale forhold, vil kommunerne have et godt udgangspunkt for forvaltningen af korttidstilladelser. Med vejledningen ønskes der dog at skabe opmærksomhed om, at korte sagsbehandlingstider i tørkeperioder kan forudsætte forudgående planlægning og indhentelse af viden. Dette i forhold til kendskab til miljø- og naturforholdene samt tilrettelæggelsen af det praktiske sagsbehandlingsarbejde i tørkesituationer.

Vejledningen forudsætter, at kommunerne har et forhåndskendskab til de eksisterende regler om udstedelse af vandindvindingstilladelser og således har kendskab til den lovgivning, herunder lovgivning mv. der følger af direktivforpligtigelser, som kommunen allerede i dag i sin sagsbehandling skal tage hensyn til.

1.3 Lovgivnings- og direktivforpligtigelser

Indvinding af vand kan have afledte effekter i forhold til natur, miljø og vandforekomster, herunder til andre vandindvinders vandressourcer og vandkvalitet. Dette er baggrunden for, at kommunerne, i lighed med øvrige ansøgninger om vandindvindingstilladelse, i sin sagsbehandling af en ansøgning om korttidstilladelser, skal iagttage lovgivning i øvrigt, herunder direktivforpligtigelser. I forhold til direktivforpligtigelser kan særligt fremhæves Natura 2000 – habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, vandrammedirektivet og vandområdeplanerne, nitratdirektivet, samt VVM-direktivet. Direktiverne er implementeret i dansk ret.

Korttidstilladelser kan således ikke gives, hvis den forøgede indvinding medfører væsentlig indvirkning på miljøet, skade på internationale naturbeskyttelsesområder, medfører forringelse af tilstanden af overfladevandområder og grundvandforekomster eller hindrer opfyldelse af fastlagte miljømål for sådanne vandforekomster. En korttidstilladelse kræver også, at den øgede indvinding ikke har væsentlig indvirkning på andre ejendomme, herunder ejendommenes kildepladser.

Nedenfor følger en kort gennemgang af den væsentligste lovgivning, der skal iagttages. Der er ikke tale om en udførlig vejledning af de enkelte love, bekendtgørelser mv. Hensigten er at give et overblik over den væsentligste lovgivning, om muligt med henvisning til gældende vejledninger m.v., samt at sikre opmærksomhed omkring de forpligtigelser, herunder direktivforpligtigelser, der følger af lovgivningen.

Vandforsyningsloven

Vandforsyningsloven (Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 118 af 22/02/2018) har bl.a. som formål at sikre en samlet planlægning af udnyttelsen af vandforekomsterne og af den beskyttelsesindsats, som er relateret til denne udnyttelse jf. vandforsyningslovens § 1 stk. 1 nr. 1. Det følger således af vandforsyningslovens § 2, at der ved administrationen af loven skal lægges vægt på vandforekomsternes omfang, på befolkningens og erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning, på miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder bevarelse af omgivelsernes kvalitet, og på anvendelse af råstofforekomster.

Vandforsyningsloven beskriver således, hvordan kommunerne skal planlægge udnyttelsen og beskyttelsen af vandforsyningen i deres kommune for at sikre en fordeling og beskyttelse af kommunens vandressourcer. Vandforsyningsloven beskriver ikke den generelle beskyttelse af vandforekomsterne, idet det fremgår af bl.a. miljøbeskyttelsesloven. Vandforsyningsloven beskriver heller ikke planlægning og beskyttelse af vandmiljøet, da dette beskrives i anden lovgivning eksempelvis miljømålsloven (Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder, LBK nr. 119 af 26/01/2017). Udmøntningen af miljømålsloven er nærmere beskrevet i de nedenstående afsnit.

Habitatvurdering

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter) § 7 stk. 9 jf. habitatbekendtgørelsen § 6, at der, før der træffes en afgørelse om tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand efter vandforsyningslovens § 18 og § 20, skal foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Vurderer myndigheden, at vandindvindingen vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte.

Ligeledes fremgår det af habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 5, at myndigheder skal administrere bl.a. projekter der vedrører vandindvinding og som er beliggende inden for et Ramsarområde på en sådan måde, at myndighederne fremmer beskyttelsen af områderne.

For en nærmere gennemgang af habitatbekendtgørelsen henvises til: Vejledning til bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, juni 2011.

Lov om vandplanlægning

Vandrammedirektivet er i Danmark gennemført ved lov om vandplanlægning, LBK nr. 126 af 26/01/2017 med tilhørende bekendtgørelser. Det fremgår af indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 449 af 11/04/2019) § 8, at myndigheder i deres administration af lovgivningen skal forbygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og at de i deres administration skal sikre, at opfyldelse af miljømål (Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandsområder og grundvandsforekomster, BEK nr. 448 af 11/04/2019) ikke forhindres. Myndighederne må således kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af overfladevand eller grundvand, hvis afgørelsen ikke medfører forringelse af overfladevandets eller grundvandsforekomstens tilstand. Hvis miljømålet for vandforekomsten ikke er opfyldt, må afgørelsen endvidere ikke hindre opfyldelse af det fastlagte mål. Indsatsbekendtgørelsens krav gælder også i forbindelse med meddelelsen af vandindvindingstilladelser.

Naturbeskyttelsesloven

Det følger af naturbeskyttelseslovens (Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 240 af 13. marts 2019) § 3, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Ligeledes må der under visse betingelser ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev.

For en nærmere gennemgang af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder administration af dispensationsmuligheden i naturbeskyttelseslovens § 5, henvises til miljøstyrelsens hjemmeside her: [Administration af naturbeskyttelseslovens § 3](#).

Miljøvurdering

Miljøvurderingsloven (Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr. 1225 af 25/10/2018) fastsætter, at den kompetente myndighed – på baggrund af en ansøgning om vandindvinding – skal vurdere (screene), om et projekt omfattet af miljøvurderingsloven kan have væsentlig indvirkninger på miljøet. Hvis dette er tilfældet skal der gennemføres en egentlig miljøvurdering, hvilket tager så lang tid, at en korttidstilladelse ikke er relevant. Den kompetente myndighed – som kan være kommunen eller Miljøstyrelsen – kan ved screeningen også nå frem til, at projektet ikke skal miljøvurderes. I screeningsager høres berørte myndigheder om ansøgningen og eventuelt om den kompetente myndigheds udkast til afgørelse. Miljøstyrelsen vil i sager om vandindvinding typisk kunne blive inddraget, hvis der er tale om vandindvindingsanlæg der strækker sig over to kommuner.

Vurderinger af evt. skadelige virkninger på miljøet har indgået i den tidligere vandindvindingstilladelse svarende til den pågældende mængde, og der er på baggrund heraf stillet krav til indvindingsmængderne. Det er derfor vurderingen, at en midlertidig korttilladelse med forøgede indvindingsmængder, som overskrider mængden i den oprindelige tilladelse også vil udløse krav om en screening. Der vil dog foreligge materiale fra den tidligere miljøvurdering/ screening og bl.a. afhængig af, hvor gammelt dette materiale er, vil noget af materialet ofte kunne genbruges, ligesom den tidligere vurdering af eventuelle konsekvenser kan inddrages som en del af vurderingsgrundlaget i forhold til korttidstilladelser. I så fald formodes det, at den kompetente myndighed vil kunne foretage en supplerende vurdering i forhold til den forøgede indvindingsmængde.

Der kan læses mere om miljøvurdering af planer og programmer og projekter på Miljøstyrelsens hjemmeside under: [Miljøvurderinger](#).

2. Korttidstilladelser til vandindvinding

Nedenfor følger en gennemgang af sagsbehandlingsreglerne ved behandling af ansøgninger om korttidstilladelser i henhold til vandindvindingsbekendtgørelsens kapitel 3.

Sagsbehandlingstiden er nedsat, idet der i modsætning til ansøgning om foreløbig tilladelse ikke er krav om, at kommunen under visse omstændigheder skal foretage offentlig annoncering på tre uger. Ligeledes er der ikke i forbindelse med korttidstilladelser indsat særlige rammer for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal holdes et offentligt møde, hvilket vil betyde, at sagsbehandlingstiden forøges med i alt seks uger jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 11.

2.1 Rammerne for sagsbehandling ved korttidstilladelser

Kommunalbestyrelsen kan iflg. vandindvindingsbekendtgørelsens § 17 anvende den forenkede procedure til udstedelse af korte vandindvindingstilladelser på maks. tre måneder, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Der skal være tale om ekstraordinære vejsituationer
- Der skal søges om øget indvinding fra eksisterende vandindvindingsanlæg
- Der skal være tale om indvinding af grundvand
- Vandet skal bruges til vanding af landbrugsafgrøder

Hvis ovenstående betingelser ikke er opfyldt, skal kommunerne ved behandling af ansøgninger om øgede indvindingstilladelser anvende proceduren for foreløbige og endelige vandindvindingstilladelser ("de almindelige procedureregler"). Kommuner bør med grundigt lokalkendskab også ved brug af de almindelige procedureregler relativt hurtigt kunne behandle ansøgninger om øget indvinding.

Ekstraordinære vejsituationer

Begrebet ekstraordinære vejsituationer er ikke defineret nærmere i bekendtgørelsen. Kommunerne skal således konkret vurdere, om der er tale om en ekstraordinær vejsituation og at reglerne om korttidstilladelser derfor kan finde anvendelse. Reglerne om korttidstilladelser er udarbejdet som følge af tørken i sommeren 2018. Kommunerne bør i deres vurdering af, om der er tale om en ekstraordinær tørkesituation derfor tage udgangspunkt i sommeren 2018.

Kommunen kan i sin vurdering tage hensyn til DMIs tørkeindeks (se nærmere nedenfor), DMI's vejrprognoser, jordforhold og kommunens praksis for tildeling af vandindvindingsmængder. En ekstraordinær vejsituation kan ramme landmænd forskelligt afhængig af, hvornår på året afgrøderne har behov for vand.

DMI's tørkeindeks

Der findes ikke en officiel definition i Danmark for, hvornår der er tørke. DMI har udviklet et tørkeindeks, der på kommuneniveau beregner tørke på det agrikulturelle område ud fra tre parametre: nedbør, fordampning og nedsivning.

DMI's tørkeindeks kan tilgås under 'Vejrarkiv' på DMI's hjemmeside (<https://www.dmi.dk/vejrarkiv/>) ved at vælge 'Tørkeindeks' og derefter 'Døgnværdi' samt relevant kommune og dato.

Såfremt DMI's tørkeindeks indgår som led i kommuners afgørelse, vil det være relevant, at kommuner tager højde for årstiden i sin vurdering af, om det aktuelle tørkeniveau kan vurderes som en ekstraordinær vejsituation. I nedenstående tabel har DMI beregnet en daglig referenceværdi, der sammen med en række lokale forhold (jf. ovenfor) kan anvendes som vejledning for kommunernes afgørelse. Af tabellen fremgår, at tørkeindekset skal være mindst 5,0, for at der kan være tale om en tørkesituation. For tabelværdier over 5,0 er 5 pct.-fraktilen for tørkeindekset benyttet (baseret på landsgennemsnittet for perioden 2005-2017). Hvis den aktuelle værdi i tørkeindekset for en given kommune overstiger referenceværdien for den pågældende dato, kan det være en indikation på, at der er tale om en ekstraordinær vejsituation.

Dagnumm er	Måned							
	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembe r	Oktober
1	5.0	5.0	6.0	8.1	8.7	8.7	6.5	5.3
2	5.0	5.0	6.1	8.2	8.7	8.7	6.4	5.2
3	5.0	5.0	6.3	8.3	8.7	8.6	6.4	5.0
4	5.0	5.0	6.5	8.5	8.8	8.5	6.3	5.0
5	5.0	5.0	6.6	8.6	8.8	8.4	6.2	5.0
6	5.0	5.0	6.7	8.7	8.8	8.2	6.1	5.0
7	5.0	5.0	6.8	8.8	8.8	8.0	6.0	5.0
8	5.0	5.0	6.9	8.9	8.8	7.8	6.0	5.0
9	5.0	5.0	7.0	9.0	8.8	7.6	6.0	5.0
10	5.0	5.0	7.0	9.0	8.8	7.5	6.0	5.0
11	5.0	5.0	7.1	9.0	8.8	7.3	6.0	5.0
12	5.0	5.0	7.0	9.0	8.7	7.1	6.0	5.0
13	5.0	5.0	7.0	8.9	8.8	6.9	5.9	5.0
14	5.0	5.0	7.0	8.9	8.8	6.7	5.9	5.0
15	5.0	5.0	7.0	8.8	8.9	6.6	6.0	5.0
16	5.0	5.0	7.0	8.8	9.0	6.6	6.1	5.0
17	5.0	5.0	7.1	8.7	9.0	6.6	6.1	5.0
18	5.0	5.0	7.1	8.6	9.1	6.7	6.2	5.0
19	5.0	5.0	7.1	8.6	9.2	6.7	6.3	5.0
20	5.0	5.0	7.2	8.5	9.3	6.8	6.4	5.0
21	5.0	5.0	7.2	8.5	9.4	6.8	6.4	5.0
22	5.0	5.0	7.3	8.4	9.4	6.9	6.4	5.0
23	5.0	5.0	7.3	8.4	9.4	6.9	6.4	5.0
24	5.0	5.0	7.4	8.4	9.4	7.0	6.4	5.0
25	5.0	5.0	7.4	8.4	9.3	7.0	6.3	5.0
26	5.0	5.0	7.5	8.5	9.3	7.0	6.2	5.0
27	5.0	5.2	7.6	8.5	9.2	7.0	6.1	5.0
28	5.0	5.4	7.7	8.5	9.1	6.9	5.9	5.0
29	5.0	5.6	7.8	8.6	9.0	6.8	5.7	5.0

30	5.0	5.8	7.9	8.6	8.9	6.6	5.5	5.0
31	5.0		8.0		8.8	6.6		5.0

Benyttes ovenstående tabel, var der på landsplan i 2018 en ekstraordinær vejsituation i perioden fra d. 23. maj til d. 11. august med ganske få dages afbrydelse. Aktuelt for 2019 indtrådte der en ekstraordinær vejsituation d. 13. april, som stadig pågår d. 30. april. Læs nærmere om, hvordan tørkeindekset udregnes her: <https://www.dmi.dk/dmis-vejrprodukter/toerkeindeks/>

Grundvand fra eksisterende borer

Korttidstilladelser kan kun gives til øget indvinding af grundvand fra eksisterende grundvandsboringer. Der vil således være særlige situationer, hvor én boring i en kort periode har to indvindingstilladelser. I den forbindelse nævnes, at dette ikke medfører ændringer i forhold til den årlige indberetning af den samlede indvundne vandmængde. Der henvises i øvrigt til afsnit om indberetning senere i denne vejledning. Dvs., at kommunen ikke i forbindelse med en korttidstilladelse også skal behandle en ansøgning om etablering af en ny grundvandsboring i henhold til Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land (BEK. nr. 1260 af 28. oktober 2013).

Såfremt en landmand har behov for at indvinde vand fra en ny boring eller overfladevand, så skal sagen behandles i henhold til vandindvindingsbekendtgørelsens kapitel 2.

Vanding af landbrugsafgrøder

Ved landbrugsafgrøder forstås afgrøder der dyrkes på mark med det formål at høste fødevarer til mennesker og dyr. Der kan kun søges om korttidstilladelser til vanding af landbrugsafgrøder. Har en landmand behov for øget indvinding til andre formål end vanding af landbrugsafgrøder eller har andre erhverv behov for en øget mængde vand til f.eks. vanding af golfbaner, så skal der søges i henhold til vandindvindingsbekendtgørelsens kapitel 2.

2.2 Sagsbehandlingsreglerne ved korttidstilladelser samt forskellen til de almindelige regler

Ansøgningen

Ansøgninger om korttidstilladelser skal ifølge vandindvindingsbekendtgørelsens § 18 indeholde følgende oplysninger:

1. Angivelse af formålet med indvindingen med begrundelse for størrelsen af den ansøgte vandmængde
2. Angivelse af hvilket bestående indvindingsanlæg der ønskes anvendt
3. Skønsmæssig angivelse af mulighederne for at indvinde den ansøgte vandmængde og af følgevirkninger af indvindingen. Endvidere om muligt oplysning om den pågældende vandtypes egnethed til formålet
4. Oplysning om forurenende forhold, som ansøgeren er bekendt med inden for indvindingsområdet
5. Fortegnelse over de grundejere og brugere, som ansøgeren ønsker inddraget i sagens behandling
6. Øvrige relevante oplysninger

Der er skal således sendes færre oplysninger med ved en ansøgning om en kortvarig vandindvindingsstilladelse en ved en ansøgning om en foreløbig vandindvindingsstilladelse jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 6, fordi der er tale om indvinding fra bestående anlæg. Der skal således ikke indsendes oplysninger om ønskede beliggenhed af indvindingssteder og anlæg mv. jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 6 stk. 1 nr. 2. Ligeledes skal der ikke angives arealer, brugsrettigheder m.v., der eventuelt må erhverves ved ekspropriation, herunder ejer- og brugerforhold, oplysning om matrikelbetegnelse og fornødent kortmateriale jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 6 stk. 1 nr. 2.

Sagsbehandlingen

Det følger af vandindvindingsbekendtgørelsens § 19, at kommunalbestyrelsen skal sammenholde ansøgningen om korttidstilladelse med vandforsyningsplanen, jf. vandforsyningslovens §§ 14 og 14 a, planen for råstofindvinding, jf. råstoflovens § 5 a samt med vandområdeplanen, jf. lov om vandplanlægning § 26. Kommunalbestyrelsen kan for at sikre, at sagen bliver tilstrækkeligt oplyst indhente yderligere oplysninger eventuelt gennem ansøgeren.

Vandindvindingsbekendtgørelsens § 19 svarer til samme bekendtgørelses § 8, idet der skal tages de samme hensyn til anden lovgivning ved behandling af sager om korttidstilladelser som ved behandling af almindelige vandindvindingstilladelser.

Høring

Finder kommunen, at en sag skal fremmes, så følger det af vandindvindingsbekendtgørelsens § 20, at kommunen skal indhente udtalelser fra evt. andre interesserede myndigheder samt udtalelser fra andre kommunalbestyrelser, som kommunen antager kan have interesse i indvinding i området. Det er i bekendtgørelsen præciseret, at indhentelse af udtalelser kan ske parallelt med en den almindelige partshøring i henhold til forvaltningsloven. En part omfatter som udgangspunkt ansøgere, og andre der har en væsentlig, direkte, retlig og individuel interesse i sagens udfald.

I forhold til fastsættelse af høringsfristen i forbindelse med en evt. partshøring henvises til de almindelige forvaltningsretlige principper. Således skal en høringsfrist give en part rimelig tid til at sætte sig ind i sagens oplysninger og til at overveje en evt. udtalelse. I vurderingen af fristens længde kan indgå omfanget af oplysninger og sagens karakter. Hensynet til andre privates interesser i en hurtig behandling af sagen kan også indgå i fastsættelsen af en rimelig høringsperiode. Dette forhold kan være særlig relevant i en situation med ekstraordinære vejrforhold og dermed være et argument for en kort høringsperiode.

Ved interesserede myndigheder forstås berørte myndigheder i miljøvurderingslovens forstand. Således fremgår det af miljøvurderingsloven § 5 stk. 1 nr. 2, at der ved "berørte myndigheder" forstås en myndighed, som på grund af dens specifikke miljøansvar eller lokale og regionale kompetencer kan forventes at blive berørt af planen, programmet eller projektets indvirkning på miljøet. Et eksempel på, at andre kommunalbestyrelser kan have en interesse i indvindingen i området, kan være, at den øgede vandindvinding kan påvirke vandressourcerne i nabokommunen.

Tilladelsen

En korttidstilladelse til forøget indvinding skal i henhold til vandindvindingsbekendtgørelsens § 21 indeholde bestemmelser om følgende:

- 1) Indvindingens formål
- 2) Indvindingsstedets beliggenhed
- 3) Indvindingens omfang
- 4) Den tilladelige sænkning af vandstanden i borerne eller den højst tilladelse indvinding pr. time
- 5) Tidsfrist for udnyttelse af en korttidstilladelse til øget indvinding
- 6) Evt. øvrige vilkår af hensyn til tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning samt miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder bevarelse af omgivelsernes kvalitet

Kommunen skal i korttidstilladelsen give en vurdering af og tage stilling til den øgede indvindings påvirkning på omgivelserne. Tilladelsen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Indholdet af en korttidstilladelse svarer næsten til indholdet af den tilladelse, der skal gives til foreløbige indvindingstilladelser med den tilføjelse, at tilladelsen skal indeholde oplysninger om den tilladelige sænkning af vandstanden i boringen eller den højst tilladelige indvinding pr. time. Dette svarer til et vilkår, der ellers skal fastsættes i den endelige indvindingstilladelse jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 16 stk. 1 nr. 5.

Klagemuligheder

I lighed med andre typer afgørelser om vandindvinding kan afgørelser om korttidstilladelser påklages af afgørelsens adressat og enhver, der må antages at have en individuel interesse i sagens udfald. Dette følger af vandforsyningslovens § 80, stk. 1. Derudover har de interesseorganisationer, der er tillagt en særlig klageadgang efter vandforsyningslovens § 80, stk. 2. mulighed for at påklage en afgørelse om vandindvinding.

I lighed med i dag, er det alene afgørelser om forbud og påbud, der som udgangspunkt har opsættende virkning. En tilladelse til yderligere indvinding fra en eksisterende boring vil ikke være omfattet af reglerne om opsættende virkning efter vandforsyningslovens § 78, stk. 3, da tilladelsen ikke forudsætter udførelse af bygge- og anlægsarbejde.

På denne baggrund vil en klage over en korttidstilladelse således ikke have opsættende virkning. Tilsvarende er der ikke i de gældende regler krav om, at en ansøger efter modtagelsen af en tilladelse, skal afvente udløbet af klagefristen, før tilladelsen udnyttes.

Indberetningen

De nye regler om korttidstilladelser ændrer ikke på de krav der er gældende i forhold til tilsyn og årlige indberetninger af indvindingsmængder. Der indføres således ikke et selvstændigt indberetningskrav eller andre formelle rammer i forhold til kommunernes tilsyn med korttidstilladelser. I lighed med andre forvaltningsområder har kommunerne således mulighed for selv at tilrettelægge deres tilsyn.

3. Forberedelser

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at sagsbehandlingstiden med den rette planlægning og med udgangspunkt i den eksisterende viden fra f.eks. den oprindelige vandindvindingstilladelse i ukomplicerede sager og gennem en prioriteret indsats i mange tilfælde bør kunne holdes på ca. 2 uger.

For at imødekomme en kortere sagsbehandlingstid kan kommunen overveje, at forberede sig på en evt. tørkeperiode ved at opretholde et tilstrækkeligt forhåndskendskab til kommunens naturområder og sammenholde disse med de eksisterende vandindvindingstilladelser. Herudover kan det være relevant med en forudgående vurdering af forskellige indvindingers robusthed overfor forøgede indvindingsmængder. Kommunen kan i denne sammenhæng benytte de eksisterende værktøjer som kommunen anvender i forbindelse med almindelige vandindvindingstilladelser. Vandweb kan bidrage til at identificere, hvor vandføringen allerede kan være præget af indvinding og derfor kan være sårbar for yderligere indvinding.

Herudover kan kommunen allerede forud for en evt. tørkeperiode overveje, hvordan kommunen vil tilrettelægge og ressourc sætte arbejdet med evt. ansøgninger om korttidstilladelse. Det vil f.eks. være relevant, at kommunen har planlagt, at der er de nødvendige personalemæssige ressourcer til stede i en tørkeperiode.

I lighed med behandling af andre typer ansøgninger om tilladelser til vandindvinding opstiller kommunerne selv rammerne for behandling af sager. Elementer der vurderes at kunne bidrage til en hurtigere sagsbehandling kunne være at udarbejde informationsmateriale om kommunens normale sagsbehandling, f.eks. på hjemmesiden, samt at udarbejde ansøgningsskemaer og interne retningslinjer til kommunens medarbejdere.

Vejledning om korttidstilladelser til vandindvinding.

Miljøstyrelsen udsender Vejledning om korttidstilladelser til vandindvinding. Vejledningen understøtter Vandindvindingsbekendtgørelsens kapitel 3 om korttidstilladelser til vandindvinding, som indeholder forenklede procedureregler for korttidstilladelser til vanding af landbrugsafgrøder i en ekstraordinær tørkesituation.

Sommeren 2018 var ekstraordinært tør og varm, hvilket havde alvorlige konsekvenser for dansk landbrug. Den daværende regering (Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik derfor en aftale, der indeholdt en række initiativer for at afhjælpe landbrugets tab som følge af tørken. Det Radikale Venstre tiltrådte efterfølgende aftalen. Aftalen samt initiativbeskrivelsen kan findes her: Hjælpepakken til landbruget af 28. september 2018 . Et af initiativerne var at se på mulighederne for hurtigere sagsbehandlingstider i forbindelse med ansøgninger om korte vandindvindingstilladelser i fremtidige tørkesituationer under forudsætning af, at hensynet til miljø og natur kunne opretholdes i overensstemmelse med direktivmæssige forpligtigelser.

Vandindvindingsbekendtgørelsens forenklede procedureregler ved ansøgning om korttidstilladelser forudsætter, at der er tale om en ekstraordinær vejsituation og at der er tale om ansøgning om yderligere indvinding fra en eksisterende boring til vanding af landbrugsafgrøder. I forhold til ansøgning til almindelige vandindvindingstilladelser består forenklingen af følgende:

- Færre krav om oplysninger i forbindelse med ansøgningen
- Ingen krav om offentlig annoncering i forbindelse med behandlingen af sagen
- Præcisering af mulighed for parallel høring af berørte myndigheder
- Færre krav til indholdet af afgørelsen
- Krav om offentliggørelse af afgørelse på hjemmeside”

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk